

Przeanalizujmy zadanie z podręcznika Janus-Myjak:

PRZYKŁAD 3.10. Znaleźć całkę ogólną równania

$$(y + z)u_x + yu_y + (x - y)u_z = 0.$$

Równania charakterystyk mają postać:

$$\frac{dx}{y + z} = \frac{dy}{y} = \frac{dz}{x - y}.$$

Rozwiązując równania:

$$\frac{d(x + z)}{x + z} = \frac{dy}{y}, \quad \frac{d(x - y)}{z} = \frac{dz}{x - y},$$

- 1) Zauważmy, że układ równań charakterystyk nie składa się z równań różniczkowych podlegających rozwiązaniu (każde z 3 równań zawiera 2 różniczki, ale 3 zmienne). Nie można tak rozwiązać...
- 2) Nie patrzmy na razie na rozwiązanie poniżej, bo „nie wiemy” skąd takie równania...
- 3) Dobieramy współczynniki nieoznaczone:
 - a) Ja bym rozpoczął od wyzerowania kombinacji mianowników, ale to w tym przypadku niewiele daje – warto próbować... W wyniku prób trzeba zauważyć, że środkowy element jest „dobry” ($k_2 = 0$), można spróbować $k_1 = 1$, $k_3 = 1$. Pojawi się różniczka jak w rozwiązaniu: $d(x+z)/x+z$ i pierwsze z równań...
 - b) Druga próba: dodajemy wyrażenie z różniczką mianownika: np. $d(y+z)$, czyli $k_1 = 0$, $k_2 = 1$, $k_3 = 1$, dodaliśmy $d(y+z)/x$ do układu. Zauważmy, że porównując pierwszą proporcję $dx/(y+z)$ z ostatnią $d(y+z)/x$ uzyskamy $(y+z)d(y+z) = xdx$, czyli $s = y+z$ czyli $sds = xdx \rightarrow$ całkujemy obustronnie. Uzyskamy $\frac{1}{2} s^2 = \frac{1}{2} x^2 + C$, a więc $\frac{1}{2} (y+z)^2 - \frac{1}{2} x^2 = C$ i całkę pierwszą $u(x,y,z) = (y+z)^2 - x^2$. Nie jest to żadna z całek obliczonych w rozwiązaniu zadania – czyli nieprawda jest, że trzeba „wpaść” na to co autor... Proszę tak poszukać drugiej z całek niezależnych...
 - c) Teraz skąd rozwiązanie autorów: dobrali współczynniki do różniczki $d(x-y)$ (jest w równaniu, tak można zrobić w punkcie b)), a ostatnie współczynniki z różniczki $(x+z)$ powstałej po dopisaniu jak w a)...

I właśnie do prób zachęcam: mam przykłady, gdzie świetnie działają zupełnie różne zestawy współczynników nieoznaczonych (w tym samym równaniu)...